

★ עוסקים ב"הופעה" - מייחסים משקל רב לגוף ולאופן שבו הוא מוצג לעולם

★ נוטים לעייפות כיוון שזהגועו לשלב קריטי בצמיחה

מאפיינים פיזיים

הערה: יש לאתגר את יכולת החשיבה הקוגניטיבית של החניך ולדון בנושאים עמוקים ומשמעותיים, תוך טיפול במושגים הקשורים בעולמו - נאמנות, אהבה, רעות ואחרים. חשוב לעסוק בשאלות של דימוי הגוף וביטחון עצמי.

★ הגוף נעשה סימטרי, אך עדיין ניכרים הבדלים בין החניכים

★ התפתחות יכולת החשיבה המופשטת (לדוגמה מושג ה"אהבה")

★ החשיבה הערכית מתאפיינת בהשוואה עצמית לתפיסתם של אחרים

מאפיינים מנטליים ורגשיים

★ רצון לדעת יותר לעומק ולהרחיב את העיסוק בתחומי העניין

★ התייחסות לנורמות מוסריות וחברתיות והכרה בהן - נוקטים צעדים בהתאם לערכיהם ואמונותיהם.

★ גיבוש ה"אישיות" והזהות האישית

★ נטייה ל"מצבי רוח" ולניכור לסביבה, אך עם זאת לתחושת שייכות

הערה: יש לאתגר את החניך במשימות אישיות, שיאפשרו לו לבטא את יכולותיו השכליות והפיזיות. חשוב להעמיק את הדיון בנושאים כגון "שייכות", "נתינה" ו"עשייה למען האחר". חשוב לדבר על הקשר למשפחה ולמסגרות הרלוונטיות לחניך.

★ התפתחות היכולת להבחין בין העולם הפנימי לבין העולם החברתי שמסביב

מאפיינים חברתיים

★ מסוגלות להשתייך
לכמה קבוצות במקביל ואף
לייצר בהן תחושת שייכות

★ נאמנות לחברים בתוך הקבוצה
על חשבון הנאמנות לכלל

★ הבלטת השונות בין הפרטים
בחברה מתחדדת

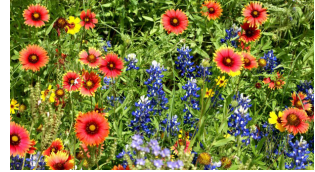
הערה: יש לאפשר לחניך להשתלב במסגרות מגוונות ולחזק את הקשר אליהן. כדאי להשתדל שלא "להעיק" בשאלות מעמיקות על תחושותיו ורגשותיו, מאחר שמדובר בתקופה שבה מתעצבת הערכתו העצמית.

★ תחושה של בגרות ומוכנות לחיות
בחברה "אמתית" רחבה ואנונימית

★ תקופה המתאפיינת
בקונפליקטים בין המתבגר לסביבה

★ צורך להוכחה
עצמית ולהתבלט
בסביבה

★ רכישת כישורים חברתיים
כתקשורת, חיוניות, מנהיגות,
הבעה ופוליטיקה

מאפיינים צופיים

בשכבה ט' עובר החניך תהליך של כניסה לשכבה הבוגרת. תהליך חשוב זה מלמד אותו מהי המשמעות העמוקה של היות חלק מהשכבה הבוגרת. הוא לומד להגדיר את תפקידיה השונים של השכבה הבוגרת, הן בתחום השבט הן בתחום הקהילה, ולתהות עליהם. בתהליך זה הוא גם לומד להכיר את המשמעויות הנוספות של הפעילות השכבתית: הוא פועל במסגרת גדולה יותר מזו שפעל בה בשנותיו הקודמות בצופים. הוא לומד להעריך את שכבתו לא רק כקבוצה המהווה מסגרת חברתית לבילוי ולהנאה - אלא גם כקבוצה, התומכת ודואגת לפרטים שבה ועושה הכול כדי לפתח אותם. הוא רוכש מיומנויות חדשות ומשכלל מיומנויות שהכיר קודם: תקשורת ויחסי אנוש, מיומנויות דמוקרטיות של תהליכי קבלת החלטות, מיומנויות ארגוניות וניהוליות, חברתיות, צופיות וכדומה.